

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої
освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015
Кафедра іноземної філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою
(пост. п. 8 від «30» 06 2021 р.)
Ректор
А.А. Мазаракі

**МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ
МОВИ (АНГЛІЙСЬКОЇ) /**
**APPROACHES AND METHODS IN FOREIGN
LANGUAGE TEACHING (ENGLISH)**

**ПРОГРАМА /
COURSE SUMMARY**

Київ 2021

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ
заборонено**

Автори: І.В. Зайцева, канд.пед.наук, доцент кафедри іноземної філології та перекладу КНТЕУ

Програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу 09.03.2021 р., протокол № 14

Рецензенти: Л. С. Дячук, кандидат філологічних наук,
доцент кафедри іноземної філології та перекладу

І. М. Зварич, доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри іноземної філології та перекладу

**МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
(АНГЛІЙСЬКОЇ) /
APPROACHES AND METHODS IN FOREIGN
LANGUAGE TEACHING (ENGLISH)**

**ПРОГРАМА /
COURSE SUMMARY**

ВСТУП

Програма дисципліни «Методика викладання іноземної мови (англійської)» призначена для здобувачів вищої освіти ОС «магістр» КНТЕУ денної форми навчання галузі знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальності 035 «Філологія», спеціалізації «Прикладна лінгвістика (лінгводидактика, англійська мова)».

Програму підготовлено відповідно до Стандарту вищої освіти України із зазначеної спеціальності та відповідної освітньо-професійної програми підготовки магістрів КНТЕУ.

Програма складається з таких розділів:

1. Мета, завдання та предмет дисципліни.
2. Передумови вивчення дисципліни як вибіркової компоненти освітньої програми.
3. Результати вивчення дисципліни.
4. Зміст дисципліни.
5. Список рекомендованих джерел.

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Методика викладання іноземної мови (англійської)» є формування у здобувачів вищої освіти професійно-методичної компетентності викладача англійської мови з урахуванням загальноєвропейських рекомендацій у межах навчальних тем. Програма передбачає тісний зв'язок теоретичного курсу методики з практикою.

Завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомити здобувачів вищої освіти із найбільш відомими методичними напрямками, новітніми технологіями навчання іноземних мов;
- навчити здобувачів вищої освіти ефективно використовувати сучасні принципи, методи, прийоми і засоби навчання під час практики;
- виробити у здобувачів вищої освіти системний підхід до вирішення методичних завдань у процесі навчання іноземної мови;
- формувати у здобувачів вищої освіти професійно-методичні навички та вміння;
- розвивати у здобувачів вищої освіти методичне мислення;
- навчити здобувачів вищої освіти аналізувати свою професійну діяльність, добирати підручники та посібники, прогнозувати труднощі засвоєння студентами мовного / мовленнєвого матеріалу та оволодіння

мовленнєвою діяльністю, аналізувати та узагальнювати досвід інших викладачів у галузі навчання іноземних мов;

- формувати у здобувачів вищої освіти здатність здійснювати інноваційну діяльність, розв'язувати складні задачі у професійно-методичній діяльності або навчанні;

- навчити здобувачів вищої освіти самостійно працювати зі спеціальною науково-методичною літературою з метою підвищення професійної кваліфікації;

- навчити здобувачів вищої освіти планувати і творчо конструювати навчальний процес у цілому і процес навчання конкретного матеріалу з урахуванням особливостей ступеня навчання.

Предметом вивчення дисципліни є методи, прийоми і засоби навчання спілкування у чотирьох видах мовленнєвої діяльності.

2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ЯК ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Передумовою для вивчення дисципліни є *знання*: практичного курсу англійської мови як першої іноземної, основних положень з практики перекладу з першої іноземної мови, стилістики англійської мови як першої іноземної, основ теорії мовної комунікації та *вміння*: вільно перекладати тексти різних стилів та жанрів; сприймати основний зміст автентичних суспільно-політичних, публіцистичних і наукових текстів, що відносяться до різних типів мовлення (повідомлення, розповідь, інтерв'ю, промова).

2. РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Методика викладання іноземної мови (англійської)», як обов'язкова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння здобувачами вищої освіти загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідною освітньо-професійною програмою.

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		

01	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	1-14
02	Здатність бути критичним і самокритичним.	1-14
03	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	1-14
04	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	1-14
05	Здатність працювати в команді та автономно	1-14
07	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	1-14
08	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	1-14
09	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	1-14
11	Здатність проведення досліджень на належному рівні.	1-14
12	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	1-14
13	<i>Здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми, незалежно від їх походження та особливостей культури, і поваги до різноманітності.</i>	1-14
<i>Спеціальні (фахові) компетентності за освітньою програмою</i>		
1	Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.	1-14
2	Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.	1-14
3	Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.	1-14

4	Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.	1-14
5	Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.	1-14
6	Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.	1-14
7	Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.	1-14
8	Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.	1-14
10	<i>Здатність застосовувати сучасні підходи до викладання іноземної мови, усвідомлюючи принципи та методи, що використовуються у процесі викладання мови і розуміючи специфіку організації навчального процесу з урахуванням пізнавальних інтересів, потреб та індивідуальних особливостей студентів.</i>	1-14
11	<i>Здатність застосовувати новітні інформаційні технології та інтерактивні методи навчання.</i>	1-14
12	<i>Здатність до самоосвіти та підвищення кваліфікації протягом педагогічної діяльності.</i>	1-14
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		

1	Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.	1-14
2	Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.	1-14
3	Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.	1-14
4	Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.	1-14
5	Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.	1-14
6	Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.	1-14
7	Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.	1-14
8	Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.	1-14

9	Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.	1-14
10	Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів.	1-14
11	Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.	1-14
12	Дотримуватися правил академічної доброчесності.	1-14
13	Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.	1-14
14	Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.	1-14
15	Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.	1-14
16	Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.	1-14
17	Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.	1-14

18	<i>Належно використовувати відповідне програмне забезпечення у процесі викладання.</i>	1-14
19	<i>Володіти методикою викладання іноземних мов для ефективної педагогічної діяльності.</i>	1-14

4. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Методика викладання іноземної мови як наука. Цілі і зміст навчання іноземних мов і культур в європейському контексті у закладах вищої освіти

Місце методики викладання іноземної мови в системі наук. Методи дослідження в методиці викладання іноземних мов. Зв'язок методики з педагогікою, психологією, психолінгвістикою, лінгвістикою. Цілі навчання іноземних мов у закладах вищої освіти. Основні та методичні принципи навчання. Зміст навчання іноземних мов у закладах вищої освіти. Методи і технології навчання іноземних мов і культур.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-4.

Додатковий: 7, 8, 10, 11, 16-19.

Інтернет-джерела: 20-24.

Тема 2. Компетентнісний підхід. Поняття “компетентність”. Принципи формування комунікативної компетентності (ІКК) і система вправ в європейському контексті.

Визначення ІКК. Професійна спрямованість навчання і вивчення ІМ у ЗВО. Компоненти ІКК та рівні її сформованості, їх взаємозалежність і взаємозв'язок. Визначення професійно-орієнтованих мовних і мовленнєвих компетентностей. Рівні сформованості професійно-орієнтованої ІКК на різних ступенях навчання відповідно до ЗЄР. Психолінгвістичні закономірності формування навичок і розвитку умінь

Система вправ. Види та типи вправ.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-4.

Додатковий: 8, 10, 11-13, 16-19.

Інтернет-джерела: 20-24.

Тема 3. Формування професійно орієнтованої лінгвосоціокультурної і навчально-стратегічної компетентностей

Лінгвосоціокультурна компетентність (ЛСК) і навчально-стратегічна компетентність (НСК). Співвідношення культури і мови, мови і мислення. Класифікації культур. Проблеми визначення ЛСК у різних методичних школах. Склад ЛСК. Характеристика компонентів ЛСК: соціолінгвістичної, соціальної і соціокультурної компетентностей. Формування ЛСК у контексті Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-4.

Додатковий: 8, 10, 11-13, 16-19.

Інтернет-джерела: 20-24.

Тема 4. Засоби навчання іноземних мов і культур. Підручник/ Навчально-методичний комплекс з ІМ для студентів мовних спеціальностей

Навчально-методичний комплекс і його функції. Склад навчально-методичного комплексу. Характеристика основних компонентів навчально-методичного комплексу. Критерії аналізу та оцінювання навчально-методичних комплексів. Організація навчання англійської мови з використанням державних навчально-методичних комплексів. Особливості навчально-методичних комплексів зарубіжних видавництв.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-4.

Додатковий: 5, 9, 10-13, 16-19.

Інтернет-джерела: 20-24.

Тема 5. Формування іншомовної лексичної компетентності

Характеристики і закономірності формування мовних компетентностей. Загальні якості навичок. Загальні етапи, типи і види вправ для формування мовних компетентностей. Визначення та склад іншомовної лексичної компетентності (ЛК). Роль і характеристика лексичних знань, навичок і лексичної усвідомленості здобувача вищої освіти. Види лексичних навичок. Етапи формування ЛК у контексті Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Виокремлення і характеристика лексичних мінімумів для ЗВО. Найважливіші і потенційні словники студентів мовних спеціальностей. Види прийомів подачі й семантизації нових лексичних одиниць. Автоматизація мовленнєвих дій з новими лексичними одиницями. Типи і види вправ для формування іншомовної ЛК. Контроль рівня сформованості іншомовної ЛК.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-4.

Додатковий: 8, 10, 11-13, 16-19.

Інтернет-джерела: 20-24.

Тема 6. Формування іншомовної граматичної компетентності

Визначення іншомовної ГК. Цілі і завдання навчання граматики студентів мовних спеціальностей. Формування ГК у контексті Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Склад іншомовної ГК. Граматичні знання і граматична усвідомленість. Характеристика репродуктивних і рецептивних граматичних навичок, етапи їх формування. Вправи для формування репродуктивної ГК, їх цілі, типи і види та режими виконання. Вправи для формування рецептивної ГК, їх цілі, типи і види та режими виконання. Особливості формування іншомовної ГК у студентів

мовних спеціальностей. Контроль рівня сформованості ГК.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-4.

Додатковий: 8, 10, 11-13, 16-19.

Інтернет-джерела: 20-24.

Тема 7. Формування іншомовної фонологічної компетентності

Визначення іншомовної ФК. Цілі і завдання навчання фонетики у мовних ЗВО. Характеристика фонетичної і фонологічної підсистеми ІМ. Класифікація труднощів формування ФК. Складники іншомовної ФК. Види фонетичних навичок. Характеристика рецептивних і репродуктивних слухо-вимовних інтонаційних та артикуляційних навичок. Роль фонетичних знань і фонетичної усвідомленості у процесі формування іншомовної ФК. Етапи і вправи для формування іншомовної ФК. Вправи для формування (ре-)продуктивної ФК, їх цілі, типи і види та режими виконання. Вправи для формування рецептивної ФК, їх цілі, типи і види та режими виконання. Особливості формування професійно орієнтованої іншомовної ФК у студентів мовних спеціальностей.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-4.

Додатковий: 8, 10, 11-13, 16-19.

Інтернет-джерела: 20-24.

Тема 8. Формування іншомовної компетентності в аудіюванні

Характеристики і закономірності формування іншомовних рецептивних компетентностей. Цілі і завдання формування компетентностей в аудіюванні. Загальна характеристика аудіювання як виду мовленнєвої діяльності та вміння.

Психофізіологічні механізми аудіювання. Формування ІКА у контексті Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Складники іншомовних компетентностей в аудіюванні. Класифікація видів аудіювання і типи аудіотекстів. Вимоги до текстів для навчання аудіювання. Етапи і системи вправ і завдань для формування іншомовних компетентностей в аудіюванні. Особливості формування іншомовних компетентностей в аудіюванні у студентів мовних спеціальностей. Контроль рівня сформованості іншомовних компетентностей в аудіюванні.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-4.

Додатковий: 8, 10, 11-13, 16-19.

Інтернет-джерела: 20-24.

Тема 9. Формування компетентності у читанні.

Цілі і завдання формування компетентностей в читанні. Загальна характеристика читання як виду мовленнєвої діяльності та вміння. Психофізіологічні механізми читання. Формування ІКЧ у контексті Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Складники іншомовних професійно орієнтованих компетентностей в читанні. Класифікація видів (стилів) читання і типи текстів за критерієм автентичності і жанровими характеристиками. Вимоги до текстів для навчання читання. Етапи і системи вправ і завдань для формування іншомовних компетентностей в читанні. Особливості формування іншомовних компетентностей у читанні у студентів мовних спеціальностей. Три етапи роботи з текстами. Контроль рівня сформованості іншомовних компетентностей у читанні.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-4.

Додатковий: 8, 10, 11-13, 16-19.

Інтернет-джерела: 20-24.

Тема 10. Формування компетентності у говорінні

Визначення і компоненти компетентності в говорінні. Складники іншомовної компетентності в говорінні. Особливості навичок та вмінь. Мовленнєва здатність. Особливості формування іншомовної компетентності в говорінні у студентів мовних спеціальностей. Формування ІКГ у контексті Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Психолінгвістичні моделі та психофізіологічні механізми говоріння. Комунікативні, психологічні та лінгвістичні особливості діалогічного і монологічного мовлення (ДМ і ММ).

Формування іншомовної компетентності у ДМ. Цілі і завдання навчання діалогічного мовлення. Структура діалогу. Види діалогічних єдностей і функціональні типи діалогів. Два шляхи навчання ДМ. Етапи та вправи і завдання для формування компетентності в ДМ. Проблема моделювання типових ситуацій і створення опор. Рольова гра і методика її організації та проведення.

Формування іншомовної компетентності у ММ. Цілі і завдання навчання монологічного мовлення. Проблема виокремлення функціональних типів монологів. Етапи, вправи і завдання для формування компетентності у монологічному мовленні та використання різних видів опор.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-4.

Додатковий: 8, 10, 10-14, 16-19.

Інтернет-джерела: 20-24.

Тема 11. Формування компетентності у письмі.

Характеристика письма як виду мовленнєвої діяльності та вміння. Складники іншомовної компетентності у письмі. Особливості навичок та вмінь.

Особливості формування іншомовної компетентності у письмі у студентів мовних спеціальностей. Психофізіологічні механізми ПМ: зв'язок ПМ з говорінням. Загальна модель породження писемного висловлювання. Цілі і завдання формування іншомовної компетентності у письмі. Цільові типи і жанри писемних текстів. Загальні вимоги до писемних текстів. Етапи формування іншомовної компетентності у ПМ та вправи.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-4.

Додатковий: 8, 10, 11-13, 16-19.

Інтернет-джерела: 20-24.

Тема 12. Особливості навчання іноземних мов на різних ступенях освітнього процесу

Індивідуалізація процесу формування іншомовної комунікативної компетентності. Самостійна та автономна робота студентів у навчанні іноземних мов.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-4.

Додатковий: 8, 10, 11-13, 16-19.

Інтернет-джерела: 20-24.

Тема 13. Типи і види практичних занять та їх планування у ЗВО

Критерії виділення типів і видів практичних занять (ПЗ) з формування професійно орієнтованої ІКК. Інтегроване комплексне навчання іноземних мов і культур на мовних факультетах ЗВО. Цілі та етапи навчання як основні критерії виокремлення типів і видів ПЗ. Типи і види інтегрованих ПЗ. Два основних типи ПЗ у мовному ЗВО та їх загальна характеристика. Заняття з

домінантою «тренування в спілкуванні» та його підтипи. Заняття з домінантною «практика в спілкуванні». Види ПЗ кожного типу. Факультативний вид ПЗ «практика в спілкуванні». Структура і зміст ПЗ. Кореляція етапів формування ІКК і фаз циклу ПЗ. Приклади планів циклу ПЗ. Особливості планування циклу ПЗ на мовних факультетах ЗВО. Професійна спрямованість навчання іноземних мов і культур на всіх ступенях навчання.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-4.

Додатковий: 8, 10, 11-13, 16-19.

Інтернет-джерела: 20-24.

**Тема 14. Контроль і оцінювання рівня сформованості у студентів
іншомовної комунікативної компетентності**

Цілі контролю. Особливості комунікативного контролю. Функції контролю. Види контролю та оцінювання. Вимоги до контролю Засоби контролю. Форми контролю. Об'єкти, критерії і параметри контролю та оцінювання. Функція зворотного зв'язку; оціночна, навчальна, розвиваюча функції. Тестовий контроль.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-4.

Додатковий: 6, 7, 11-13, 15.

Інтернет-джерела: 20-24.

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ¹

Основний

1. Каплінський В. В. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник. Київ : КНТ, 2017. 225 с.
2. Ніколаєва С. Ю., Бориско, Н. Ф. Майєр Н. В. Методика навчання іноземних мов і культур в європейському контексті у закладах вищої освіти: Навч.-метод. посібник для студентів магістратури. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2019. 100 с.
3. Ніколаєва С. Ю. Методи та організація сучасних досліджень з методики навчання іноземних мов і культур: Навч.-метод. посібник для студентів магістратури та аспірантури. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2019. 136 с.
4. Тарнопольський О.Б. Кабанова М.Р. Методика викладання іноземних мов у вищій школі: підручник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2020. 384 с.

Додатковий

5. Ігнат'єва О. С., УХххскова, Л. В., Коваль С. М. Інформаційно-комунікаційні технології у викладанні іноземних мов як основа підготовки конкурентоспроможних фахівців на ринку праці. Вісник національного університету імені Тараса Шевченка. Філологічні науки, № 7, 2018. С. 220-228.
6. Квасова О. Г., Писанко М. Л. Мовне тестування та оцінювання: український досвід. Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Педагогіка та психологія, вип. 28, 2018. С. 222-227.

¹ Курсивом виділені назви видань, які знаходяться в бібліотеці КНТЕУ

7. Майєр Н. В., Устименко О. М., Борецька Г. Е. Практикум з формування тестової компетентності майбутніх учителів іноземних мов і культур. Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. 192 с.
8. Тарнопольський, О. Б. Кожушко С. П., Кабанова М. Р. Гейміфікація в навчанні іноземних мов у вищій школі. *Іноземні мови*, № 3, 2018. С. 15-22.
9. Троцько А. В., Короткова Ю. М. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у процесі навчання іноземних мов: досвід України та Греції. *Інформаційні технології і засоби навчання*, том 68, №6, 2018. С. 166-177.
10. Черниш В. В. Рівневий підхід до сучасної професійно орієнтованої мовної підготовки майбутнього вчителя іноземної мови. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Педагогіка*, вип. 8, 2018. С. 82 -86.
11. Шмирова О. В., Носенко М. М. Сучасні підходи використання ікт у підвищенні пізнавальної активності студентів під час викладання іноземної мови. *Молодий вчений*, № 12.1 (52.1), 2017. С. 84-86.
12. Ярошенко О. В. Культура як джерело непорозумінь у процесі міжкультурної комунікації. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія "Педагогіка та психологія"*, № 30, Видавничий центр КНЛУ, 2019. С. 65-77.
13. Chernysh V.; Vaseiko Y.; Kaplinsky V.; Tkachenko L.; Bereziuk J. Modern Methods of Training Foreign Language Teachers. *International Journal of Higher Education*, № 9, 2020. P. 332-344.
14. Garry D. Borich *Effective Teaching Methods: Research-Based Practice*, 9th edition University of Texas, Austin: Pearson, 2017. 504 p.
15. Harmer J. *The Practice of English Language Teaching* 5th Edition. Pearson Education. 2021. 456 p.
16. Nikolaeva, S., Koval T. (2019). Use of information and communication technologies for research competency formation of future Doctors of Philosophy. *Information Technologies and Learning Tools*, Vol. 2, 2019. P. 237-256. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v70i2>.
17. Richards J. C. *50 Tips for Teacher Development: Cambridge Handbooks for Language Teachers*. 2017. 128 p.
18. Thornbury S. *30 Language Teaching Methods*. Cambridge University Press, 2017. 130 p.
19. Watkins P. *Teaching and Developing Reading Skills*. Cambridge Handbooks for Language. 2018. 152 p.

Інтернет-джерела:

20. <http://www.britishcouncil.org.ua> – сайт Британської Ради в Україні.
21. https://bologna-centr.at.ua/index/ukraina_i_bolonskij_process/0- Матеріали з проблем упровадження Болонського Процесу.
22. <http://www.coe.int> – офіційний сайт Ради Європи (див.: Common European Framework of Reference for Languages).
23. <https://mon.gov.ua/ua> 28 – Проблеми освіти.
24. <http://www.twirpx.com/file/612403/> – Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти.

